

Zápisnica
z druhého zasadnutia výboru Cerebrovaskulárnej sekcie Slovenskej neurologickej spoločnosti (ďalej CVS)

Dátum a miesto zasadnutia: 5.12.2019, Trnava

Prítomní: doc. MUDr. Vladimír Nosál, PhD., FESO, MUDr. Andrea Petrovičová, MUDr. Georgi Krastev, PhD., MUDr. Miroslav Mako, MUDr. Jozef Haring, MUDr. Ján Kothaj
Ospravedlnení: prof. MUDr. Zuzana Gdovinová, CSc., FESO, FEAN, prof. MUDr. Egon Kurča, PhD, FESO

Druhé zasadnutie výboru Cerebrovaskulárnej sekcie SNeS sa uskutočnilo 5.12.2019 o 15:30 v zasadacej miestnosti Neurologického oddelenia FN v Trnave. Úvodom stretnutia sme sa zhodli, že účasť na zasadnutiach výboru CVS je otvorená všetkým členom sekcie. Hostia môžu prednášať návrhy a pripomienky, nemajú právo hlasovania. Na aktuálnom stretnutí bol prítomný MUDr. Jozef Haring z FN Trnava.

Diskutované témy:

1) Regionalizácia

Prejednali sme návrh regionalizácie, v ktorom sme vychádzali z dojazdových časov z primárneho centra (PCC) do komplexného centra (KCC). Centrá musia mať jasne definovaný spád, ktorý by mal byť definovaný najkratším dojazdovým časom. Návrh regionalizácie by mal byť po dohovore s hlavným odborníkom MZSR pre neurológiu predložený MZSR.

2) Vzdelávanie

Kolegovia z Trnavy vypracovali „Projekt kontinuálneho vzdelávania v cerebrovaskulárnej medicíne“. Dokument bude postupne pripomienkovaný a dopracovaný.

S podporou iniciatívy Angels sa realizujú školenia pre mladých lekárov. Realizujú sa kurzy dysfágie pre zdravotné sestry. Organizuje sa Stroke fórum. Je potrebné podporovať najmä prakticky orientované kurzy, kedy sa simuluje pacient, modelujú sa konkrétne klinické situácie. Selektívne sa môžu vybrať 2 ľudia z PCC a pozvať na víkendové praktické školenie do KCC. Treba podporovať mladých neurológov v účasti na vzdelávacích akciách. Informovať primárov a prednostov o možnostiach vzdelávania.

Výbor CVS by mal mať dohľad a gesciu nad školiacimi akciami, garant podujatia sa určí.

Chceme povzbudiť neurológov, aby sa zúčastňovali ESO kongresov, vybrať mladých záujemcov o ESO Summer school. Plánovať aktívnu účasť na zjazde v Mikulove v júni, podporiť aktívne zastúpenie zo Slovenska.

Pacientská organizácia Sekunda pre život v zastúpení Richardom Fidesom. Majú záujem podporiť akcie zamerané na informovanie pacientov o CMP, organizujú informačné stánky v mestách. Informácie v médiách sa musia periodicky opakovať, lebo povedomie verejnosti rýchlo klesá. Pri príležitosti World Stroke Day bola

predstavená aplikácia Riskometer, kde na základe zadaných parametrov sa vyhodnotí riziko CMP. Vývojový tím je otvorený rôznym jazykovým prekladom. Z tohto hľadiska je vhodné podporiť slovenskú jazykovú mutáciu.

Bude potrebné identifikovať regióny s nedostatočným zadávaním údajov do NCZI, s dlhými trombolýtickými alebo dojazdovými časmi, prípadne neskorým príchodom pacientov. Podľa toho cielene zamerať informačnú kampaň.

doc. V. Nosál sa stal členom pracovnej skupiny „ESO (European Stroke Organisation) Paper of the month“, zameranej na výber zaujímavých článkov publikovaných v akomkoľvek odbornom časopise s problematikou CMP.

3) **Odporúčania**

doc. V. Nosál konzultoval o možnej spolupráci s českým výborom pre cievrovaskulárne ochorenia. Preberala sa možnosť spoločných guidelines.

Bude potrebné naďalej rozvíjať spoluprácu aj so zložkou Záchrannej zdravotnej služby (ZZS). V odbornom usmernení by mal byť formulár pre posádky ZZS, ktorý by sa mal používať – „iktová karta“.

Je potrebné iniciovať modifikáciu odborného usmernenia ohľadne hodnoty INR u warfarinizovaných pacientov, sekundárnej prevencie pri fibrilácii predsiení a karotickom či intrakraniálnom stente. Taktiež treba zobrať do úvahy výsledky klinickej štúdie COMPAS.

4) **Vybavenie pracovísk**

Právne by malo byť zadefinované vybavenie pracovísk. Zo strany výboru sme si dali za úlohu zistiť aktuálny stav. Jednou z možností je forma dotazníka. Bude stručný, na jednu stranu, jasne formulovaný, s otázkami ohľadom prístrojového vybavenia, dostupnosti rádiológa, koľko trvá kým sa vyhodnotí snímka... Po roku sa budeme pýtať na nadstavbové vybavenie (perfúzne CT a podobne). Inou možnosťou je vytipovať na pracoviskách expertov, ktorí budú špeciálne vyškolení (vzdelávanie vid' vyššie) a prostredníctvom nich získať informácie o fungovaní pracoviska.

5) **Registre**

a) vzhľad registra

Vyťaženosť neurológa v práci nedovoľuje tráviť dlhší čas vypĺňaním registra. Snažili sme sa zjednodušiť zadávanie, vytvoriť dobrovoľné položky. Snahou výboru CVS je zjednodušiť a spresniť register CMP tak, aby plnil úlohu indikátora kvality poskytovanej starostlivosti. Úlohou registra je však tiež zisťovať epidemiologické dáta. Po rokovaní doc. V. Nosála s prof. P. Turčánim a MUDr. A. Barákovou pričom vďaka ich ústretovosti vzniklo kompromisné riešenie, register sa čiastočne zjednoduší. Pôvodne navrhované zmeny boli natoľko rozsiahle, že by sa ich nepodarilo bez chýb implementovať do registra už tento rok.

b) prístup k dátam

Čas, do kedy je potrebné poslať hlásenia, aby sa mohli prekonvertovať do medzinárodného registra RES-Q, je limitovaný. Musia byť dokončené do 24.1. pre

tých, ktorí sa uchádzajú o ocenenia. Prvý kvartál má byť zadaný do 5.4.2020.
V septembri sú kompletizované dáta za predchádzajúci rok.

6) **Rehabilitácia, logopédia, následná starostlivosť**

Rehabilitačná aj logopedická liečba sú neoddeliteľnou súčasťou starostlivosti o pacienta v akútnej aj chronickej fáze CMP. Reziduálny hendikep výrazne znižuje kvalitu života pacientov. Rehabilitácia na Slovensku je zanedbaný segment. V súčasnosti je nedostatok fyzioterapeutov, ako aj dlhodobých lôžok v nemocniciach. Kúpeľné pobyty sú schvaľované po niekoľkých mesiacoch.

Vyšetrenie dysfágie je pomerne jednoduché, na skrining nadväzujú inštrumentálne vyšetrenia. Skrining by mal byť zavedený na všetkých pracoviskách. Potrebný je taktiež skrining dekubitov. Asi 1/3 pacientov má depresiu po CMP, aktívny skrining na depresiu je vhodný.

7) **Ticagrelol**

Ticagrelol má porovnateľný účinok ako ASA v sekundárnej prevencii, výhodou je neprítomnosť rezistencie. Plánujeme ako výbor CVS napísať žiadosť o zmenu v kategorizácii, upresníme indikácie.

8) **Spolupráca s inými odbornými spoločnosťami**

a) neurochirurgia: Jedným zo sporných bodov je indikácia dekompresívnej kraniektómie. Vhodné je iniciovať stretnutie s Neurochirurgickou spoločnosťou, ktorú vedie MUDr. Kolečák. V diskusii o problematike malígneho infarktu mozgu treba pokračovať.

b) kardiológia: MUDr. A. Petrovičová bude sprostredkovateľ kontaktu s kardiológmi. Ide najmä o problematiku fibrilácie predsiení, uzáveru uška ľavej predsieni, či foramen ovale. Taktiež je potrebná spolupráca s arytmiologickou spoločnosťou.

Nasledujúce stretnutie členov výboru CVS bude na Stroke fóre vo februári 2020.

Zápisnicu spracoval MUDr. Ján Kothaj